

Η διαρκής κοινωνική οπισθοδρόμηση αποτυπώνεται με τον πλέον εύγλωττο τρόπο στην κατάσταση που επικρατεί στις φυλακές. Ο θάνατος του βαρυποινίτη Ίλι Καρέλι από φριχτά βασανιστήρια στις φυλακές Νιγρίτας Σερρών και μάλιστα από ομάδα 15 δεσμοφυλάκων, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί σαν ένα «μεμονωμένο περιστατικό». Η λογική αυτή θα βόλευε αφάνταστα την κυβέρνηση. Ωστόσο το ζήτημα είναι βαθύτερο και δεν επικεντρώνεται σε μια ακόμη μάχη εντυπώσεων και μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων.

Η κατάσταση στις φυλακές προδίδει την καλπάζουσα ηθική αποσάθρωση και την βαθιά πολιτισμική διάβρωση η οποία συντελείται συνολικά στις δυτικές κοινωνίες. Με βασική ευθύνη του κράτους και των πυλώνων της εξουσίας η κατάσταση αυτή τείνει να γίνει δομικό στοιχείο των υποτιθέμενων «προηγμένων» κοινωνιών. Η εισαγωγή πρακτικών Αμπού Γκράιμπ ή Γκουαντάναμο μπορεί να αποτελεί μια κυβερνητική επιλογή. Η ανοχή όμως σε τέτοια φαινόμενα βαρύνει ευρύτερα μια κοινωνία. Η αδιαμαρτύρητη σιωπή μπροστά σε φρικαλεότητες οι οποίες ενέχουν την εκδικητική μανία, τους βασανισμούς μέχρι θανάτου και την αποστέρηση της ελευθερίας ανθρώπων οι οποίοι μπορεί και να μην έχουν διαπράξει κανέναν αδίκημα όπως συμβαίνει στην πλειονότητα των μεταναστών οι οποίοι κρατούνται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης αποτελούν, δυστυχώς, πρωτοφασιστικά φαινόμενα.

Στις φυλακές και στο κοινωνικό σώμα εξελίσσεται παράλληλα ένα ακόμη πείραμα. Ένας ιλιγγιωδώς αυξανόμενος μιθριδατισμός στον κανιβαλισμό και την αποκτήνωση εντός και εκτός φυλακών από τη μία πλευρά. Η κατασκευή και η αναπαραγωγή των νέων βασανιστών. Των ανθρωποφυλάκων του 21ου αιώνα από την άλλη πλευρά. Διαδικασία που μόνο απλή δεν είναι. Αν το στίγμα του εγκλήματος είναι εμφανές σαν στάμπα σε έναν βαρυποινίτη ο οποίος έχει κριθεί από τη δικαιοσύνη, δε συμβαίνει το ίδιο με τους ανθρωποφύλακες. Στα σκοτεινά κελιά της απομόνωσης κρατούνται καλά κρυμμένα τα μυστικά εγκληματικών πράξεων των νέας κοπής βασανιστών οι οποίοι στηρίζουν αλλά και στηρίζονται από την εξουσία. Ο νόμος της σιωπής μπορεί, ακόμη, να σπάσει μόνο αν συμβεί κάποιο «ατύχημα» όπως αυτό που συνέβη στη Νιγρίτα. Κατόπιν και πάλι η σιωπή και το σκοτάδι να σκεπάζει την αθλιότητα. Με λαλίστατους υπουργούς να καταδικάζουν τη «βία από όπου κι αν προέρχεται», εκτός από τα μονοπωλιακά ασκούμενη βία του κράτους. Ένα έργο με αναρίθμητους σιωπηλούς παρατηρητές οι οποίοι ξεπηδούν σα φιγούρες από το προφητικό για τις μέρες μας έργο του Φράντς Κάφκα στη Σωφρονιστική Αποικία : *«Περίεργο μηχανήμα. Είπε ο Αξιωματικός στον Παρατηρητή, αντικρίζο-ντας μ' ένα ιδιαίτερο αίσθημα θαυμασμού το μη-χάνημα, με το οποίο άλλωστε έδειχνε να έχει με-γάλη εξοικείωση. Φαίνεται πως ο Παρατηρητής δέχτηκε από ευγένεια την πρόσκληση του Διοικη-τή να είναι μάρτυρας στην εκτέλεση ενός στρατιώ-τη, που καταδικάστηκε σε θάνατο για απειθαρ-χία και προσβολή ανωτέρου. Στη μικρή, αμμώδη κοιλάδα της σωφρονιστικής αποικίας, την περι-κυκλωμένη από γυμνές βουνοπλαγιές, εκτός από τον Αξιωματικό και τον Παρατηρητή, βρίσκονταν μονάχα ο Κατάδικος κι ένας Στρατιώτης»*. Είναι οι πρώτες γραμμές σε αυτό το έργο το οποίο έχει παιχτεί ξανά και ξανά στο παρελθόν και ετοιμάζονται να το παίξουν και πάλι στο ζοφερό παρόν. Διότι όποιος νομίζει πως το αστικό κράτος έχει φραγμούς και όρια και θα σταματήσει σε κάποιους έγκλειστους για βαριά, ακόμη και όχι τόσο βαριά, αδικήματα είναι οικτρά γελασμένος. Οι νέοι βασανιστές δεν ετοιμάζονται απλώς για κάποιους κοινωνικά «απόβλητους». Όπως συνέβη σε όλα τα φασιστικά καθεστώτα σύντομα τη μία «εχθρική» κοινωνική ομάδα διαδέχεται μια άλλη. Η εκτροπή η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη δεν προοιωνίζεται κάτι καλό. Σήμερα οι βαρυποινίτες

εγκληματίες, οι αποδιοπομπαίοι έγκλειστοι, σκουρόχρωμοι και μη μετανάστες... Αύριο ποιοι; Όσοι χρωστάνε φόρους; Οι άστεγοι και οι εξαρτημένοι; Οι πολιτικοί αντίπαλοι; Ένα κράτος το οποίο κλείνει σχολεία και νοσοκομεία για να ανοίξει στρατόπεδα συγκέντρωσης και φυλακές υψίστης ασφαλείας βαδίζει ολοταχώς στη βαρβαρότητα. Στο κράτος που η ναζιστική ακροδεξιά εμφιλοχωρεί σε όλες τις εξουσίες η πορεία προς τη βαρβαρότητα είναι εγγυημένη.

Η κατασκευή των νέων ανθρωποφυλάκων προϋποθέτει τον εκφασισμό μεγάλου τμήματος της κοινωνίας. Συμβαδίζει με τον εκμαυλισμό των συνειδήσεων. Τροφοδοτείται από την απραξία, την αδράνεια και την αδιαφορία. Η κατασκευή αδίστακτων δολοφόνων και βασανιστών δεν είναι γραμμική και εύκολη υπόθεση ειδικά εάν στην κοινωνία υπάρχουν ισχυρές αντιστάσεις. Απαιτεί την υποταγή σε ένα κυρίαρχο αφήγημα μισαλλοδοξίας και μίσους το οποίο οι σημερινοί κυβερνώντες παρέχουν εν αφθονία. Η πιο σκληρή και άτεγκτη «εμπροσθοφυλακή» αυτού του αφηγήματος είναι αυτή που κρύβει στους κόλπους της, ανατρέφει και αναδεικνύει τους πραιτοριανούς του καθεστώτος. Είτε πρόκειται για δυνάμεις καταστολής, είτε για υπαλλήλους των μηχανισμών ασφαλείας είτε για σωφρονιστικούς υπαλλήλους. Όλοι αυτοί έχουν ένα κοινό γνώρισμα και μια κοινή γλώσσα. Είναι πεισμένοι ότι έχουν δίκιο κι ότι κάνουν το σωστό. Κάπως έτσι είχαν φτάσει και οι ναζί βασανιστές να διαπράττουν φρικαλεότητες τις οποίες θεωρούσαν τυπική υποχρέωση της δικής τους συμβατικής καθημερινότητας. Τα τρίπτυχα δόγματα στην Ισπανία του Φράνκο, στην Ιταλία του Μουσολίνι, στην Ελλάδα των δοσίλογων και της δικτατορίας δεν διέφεραν και πολύ. Σήμερα επανέρχονται όχι από το παράθυρο αλλά από τις πόρτες του Μαξίμου και την κυβέρνηση Σαμαρά. Η κυβέρνηση των στελεχών τα οποία επαίρονται για τον «αντικομμουνισμό» τους δεν διαφέρουν σχεδόν σε τίποτα από τον εκτελεστικό βραχίονα του φασισμού που ονομάζεται Χρυσή Αυγή. Και οι τελευταίοι δεν διαφέρουν και πολύ από επαγγελματίες βασανιστές κι ανθρωποφύλακες που ακονίζουν τα δόντια και τα μαχαίρια τους για τους σημερινούς και τους αυριανούς «εχθρούς» του καθεστώτος. Αν αυτοί οι κίνδυνοι δε διαγνωστούν εγκαίρως οι εξελίξεις μόνο ευοίωνες δεν πρόκειται να είναι. Όλα αυτά τα ζητήματα δεν μπορούν να λυθούν πλέον μόνο με μια κυβερνητική αλλαγή, αλλά άπτονται της διάρθρωσης, της δομής και εν τέλει της κατάλυσης της αστικής εξουσίας. Αν δεν υπάρξει τέτοια κατεύθυνση με το κίνημα να παίζει τον πρωταγωνιστικό ρόλο, τότε ίσως το μόνο που θα ευχόμαστε θα είναι, ο λαός να μην ξεχνάει την ιστορία του. Γιατί όταν την ξεχνάει, όπως πολλά σημάδια δείχνουν, δυστυχώς δεν έχει μέλλον....

VII - IV - 2014